

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/agr_outlook-2015-en

דו"ח OECD-FAO לשנת 2015 בנושא חקלאות תקציר בעברית

במחירי היבולים ומוצרי בעלי החיים נרשמו בשנת 2014 מגמות מגוונות. מבין היבולים, שנתיים של יבולים טובים הפעילו לחץ נוסף על מחירי הדגנים והזרעים המיועדים להפקת שמנים. היצעים קטנים יותר שנבעו מגורמים שונים, ביניהם הקמה מחדש של עדרים ופריצת מחלות גרמו למחירי הבשר להישאר גבוהים, ואילו מחירי מוצרי החלב צנחו באופן חד ממחירי השיא שרשמו בעבר. ב-2015 צפויות התאמות נוספות לגורמי טווח קצר, בטרם יתחילו להשפיע גורמים המניעים את היצע והביקוש בטווח הבינוני.

במונחים ריאליים, בעשר השנים הבאות צפויים מחירי כל המוצרים החקלאיים לרדת. במקביל צפויה עלייה בייצור, כתוצאה מעלייה מגמתית בפריור ומירידה במחירי התשומות, שתהיה מהירה יותר מהעליה בביקוש, בה נרשמת האטה. אף כי מגמות אלה עלולות בקנה אחד עם הנטייה לירידה המתמשכת בטווח הארוך, צפויים המחירים להישאר גבוהים מכפי שהיו בשנים שקדמו לשיא לעליות הגבוהות בשנים 2007 - 2008. צריכת הסחורות הבסיסיות במשקים מתעוררים רבים תגיע לרווייה ותירשם התאוששות איטית של הכלכלה העולמית. שתי מגמות אלה יגרמו להיחלשות הביקוש.

השינויים העיקריים בביקושים הם במדינות המתפתחות, שם צמיחה מתמשכת אך איטית יותר של האוכלוסייה, עלייה בהכנסות לנפש ואורבניזציה מגדילים את הביקוש למזון. עלייה בהכנסות מעודדת את הצרכנים לגוון את תזונתם על ידי הגברת הצריכה שלהם של חלבון מן החי ביחס לעמילנים. מסיבה זו, מחירי הבשר ומוצרי החלב צפויים להיות גבוהים בהשוואה למחירי היבולים. ואילו מבין היבולים השונים, מחירי הדגנים והזרעים המיועדים להפקת שמן המשמשים מזון לבהמות אמורים לעלות בהשוואה למחירי מוצרי המזון הבסיסיים. נטיות מבניות אלה מקוזזות במקרים מסוימים על ידי גורמים ספציפיים, כגון ביקוש קבוע לאתנול המופק מתירס.

מחירי נפט נמוכים יותר הם מקור ללחץ כלפי מטה על המחירים, בעיקר באמצעות השפעתם על האנרגיה ועל עלויות הדשנים. יתרה מכך, במחירי הנפט הנמוכים יותר הצפויים, ייצור של דלקים ביולוגיים מדור ראשון לרוב אינו רווחי בהיעדר מנדטים או תמריצים אחרים. קווי המדיניות אינם צפויים להוביל לייצור כמויות גבוהות משמעותית של דלקים ביולוגיים בארצות הברית או באיחוד האירופי. מאידך, עלייה בשיעור ערבוב הבנזין שבו חייבים היצרנים ומתן תמריצי מסים צפויים להביא לעלייה בייצור אתנול מסוכר בברזיל, ואילו באינדונזיה מעודדים באופן אקטיבי ייצור ביו-דיזל.

באסיה, באירופה ובצפון אמריקה שיפור ביבולים יניע באופן בלעדי כמעט ייצור חקלאי נוסף, בעוד שבדרום אמריקה צפויים שיפור בתנובה ותוספת של שטחים לחקלאות. באפריקה צפויה צמיחה צנועה בייצור, אף כי השקעות נוספות עשויות להגדיל משמעותית את היבולים ואת הייצור.

ייצוא סחורות חקלאיות צפוי להפוך מרוכז במדינות מעטות יותר, בעוד שהיבוא צפוי להתפזר על פני מדינות רבות יותר. חשיבותן של מדינות מעטות יחסית באספקת השווקים הגלובליים של מספר סחורות עיקריות מגדילה את הסיכונים בשוק, ובכללם את הסיכונים המיוחדים לאסונות טבע או לאימוץ אמצעי מסחר משבשים. ככלל, המסחר צפוי לגדול בקצב איטי יותר בהשוואה לעשור האחרון, אך לשמור על חלק יציב בהשוואה לייצור ולצריכה העולמיים.

קו המידה העדכני משקף את תנאי היצע והביקוש המהותיים על השווקים החקלאיים בעולם. עם זאת, דוח זה כפוף למגוון גורמי אי-ודאות, שחלקם נבחנו בניתוח סטוכסטי. אם משליכים את השינויים ההיסטוריים ביבולים, במחירי הנפט ובצמיחה הכלכלית אל העתיד, קיימת הסתברות גבוהה לשוק חמור אחד לפחות שייגרם לשווקים הבינלאומיים בעשר השנים הקרובות.

הדגשים לגבי סחורות

- דגנים: מלאים גבוהים וירידה בעלויות הייצור מניעים את המחירים הנומינליים של הדגנים לרמות נמוכות עוד יותר בטווח הקצר, ואילו ביקוש יציב ועליה בעלויות הייצור אמורים להעלות את המחירים הנומינליים בטווח הבינוני.
- זרעים המיועדים להפקת שמנים: ביקוש איתן לארוחות חלבון יניע התרחבות נוספת בייצור זרעים המיועדים להפקת שמנים. כתוצאה מכך, תרומתו של רכיב הארוחה לתשואה הכוללת של הזרעים להפקת שמנים תהיה גבוהה ותירשם התרחבות נוספת של ייצור פולי הסויה, במיוחד בברזיל.
- סוכר: ביקוש גבוה יותר לסוכר במדינות המתפתחות אמור לעזור למחירים להתאושש מהרמות הנמוכות שלהם, ולהוביל להשקעה נוספת במגזר. השוק יהיה תלוי ברווחיות הסוכר בהשוואה לאתנול בברזיל, שהינה היצרנית המובילה, ויישאר נדיף כתוצאה ממחזור הייצור של הסוכר במספר מדינות באסיה שהינן יצרניות סוכר עיקריות.
- בשר: התפוקה צפויה להגיב לשיפור בשולי הרווח. מחירים נמוכים יותר של דגנים המיועדים למזון אמורים להשיב את הרווחיות למגזר שפעל בסביבה של עלויות מזון גבוהות ונדיפות במיוחד במשך רוב העשור האחרון.
- דייג: ייצור הדגים בעולם צפוי להתרחב בכמעט 20% עד לשנת 2024. החקלאות הימית צפויה לעבור את הייצור הכולל של חוות הדייג ב-2023.
- מוצרי חלב: יצוא מוצרי חלב צפוי להפוך מרוכז עוד יותר בארבעה אזורים עיקריים: ניו זילנד, האיחוד האירופי, ארצות הברית ואוסטרליה, שבהם ההזדמנויות לגידול בביקוש המקומי מוגבלות.
- כותנה: בטווח הקצר תירשם ירידה במחירים כתוצאה מהפחתת מלאים גדולים ברפובליקה העממית של סין (להלן 'סין'), אך המחירים יתאוששו ויישאר יציבים יחסית למשך יתרת תקופת הדוח. עד 2024, המחירים הריאליים והנומינליים צפויים להישאר נמוכים מן הרמות שאליהן הגיעו בשנים 2012 - 2014.
- דלקים ביולוגיים: בעשור הבא, צפוי השימוש באתנול ובביו-דיזל לגדול בקצב איטי יותר. רמת הייצור תהיה תלויה בקווי המדיניות של המדינות היצרניות העיקריות. במחירים נפט נמוכים יותר, המסחר בדלקים הביולוגיים אמור להישאר קטן בהיותו מבוטא כחלק מן הייצור העולמי.

ברזיל

הדוח לשנה זו מתמקד במיוחד בברזיל. מדינה זו מדורגת בין עשר הכלכלות הגדולות בעולם והיא הספקית השנייה בגודלה בעולם של מוצרי מזון וחקלאות. ברזיל צפויה להפוך לספקית המובילה שתיתן מענה לביקושים גלובליים נוספים, שמקורם יהיה בעיקר מאסיה.

הגידול בהיצע צפוי להיות מונע על ידי שיפורים מתמשכים בפריון, עם יבולים גדולים יותר, הפיכת שדות מרעה לאדמה הראויה לעיבוד וייצור אינטנסיבי יותר של בעלי חיים. רפורמות מבניות והכוונה מחדש של התמיכה לעבר השקעות המשפרות פריון, לדוגמה בתשתיות, יכולות לטפח את ההזדמנויות האלה, וכך גם הסכמי סחר שישפרו את הגישה לשווקים בחו"ל.

ברזיל רשמה התקדמות מרשימה בביטול הרעב וצמצום העוני. התחזיות לצמצום נוסף של העוני באמצעות פיתוח החקלאות הולכות ומתרחבות, ביבולי מזון מסוימים וכן במוצרים בעלי ערך גבוה יותר כגון קפה, גינן ופירות טרופיים. לשם מימוש הזדמנויות אלה יש לפעול לקביעת קווי מדיניות נוספים לפיתוח כפרי.

את הצמיחה שרשמה החקלאות בברזיל אפשר להשיג בצורה מקיימת. אף כי היצע נוסף ימשיך להתקבל משיפור הפריון יותר מאשר מתוספת שטחים, יוזמות לשיפור איכות הסביבה ולשימור, ובכללן תמיכה בשיטות חקלאות מקיימת, הפיכת שטחי חקלאות טבעיים ומדוללים לשטחי מרעה ושילוב מערכת יבולים ובעלי חיים, צפויות להקל את הלחץ המופעל על משאבי הטבע.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD/FAO (2015), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2015-en